

Glas Zaveznikov

Dnevnik P. W. B.

Leto I - Št. 14

Cena 2 liri

TRST, četrtek, 5. julija 1945

UREDNISTVO IN UPRAVA: Via Silvio Pellico n. 8. - Telefon št. 93854, 7853, 93861.

OGLASI: Cene za milimeter visine (širokost ene kolone): trgovski L. 7. Mrtvaški L. 18 (Zalovalna obvestila L. 36). Porodila L. 9. Finance, pravni oglas L. 12. V vsebinski časopisa L. 12. Davčni dodatki. Plačuje se vnaprej. Unione Pubblicità Italiana S. A. Trst, via Silvio Pellico št. 4. - Telefon št. 94044. Cena vsake številke L. 2 (zastanki L. 4).

VOJNA NA DALJNEM VZHODU

NAPREDOVANJE NA BORNEU

Nepretrgana zračna ofenziva proti važnim industrijskim mestom

New York, 5. julija
Močne skupine veletrdnjav z oporiščem na Marianih otokih so pri tretjem zaporednem napadu vrgle danes 3000 ton železnih bomb na otokih japonskega matičnega ozemlja. Istočasno je general Mac Arthur naznanil zavzetje mesta Sepingana in njegovega letališča na področju Balikpapan na Borneu. Druga ameriška letala, ki se nadalje izvajajo svoje napade v sovražnih vodah, so potopila in poškodovala drugih šest sovražnih ladij na področjih vzhodno in zahodno od južne Japonske. Štiri udarne skupine, od katerih vsaka šteje preko 100 veletrdnjav, so danes nadaljevale svoje nepretrgano ofenzivo proti industrijskim mestom Koochin, Tokanasa, Tokushima na otoku Shikokuju in Himeji na otoku Honshuju. Koochi je glavno pristanišče na južnem delu Shikokuja, ter izredno važno industrijsko in kemično središče. Himeji leži na notranjem morju med Honshujem in Shikokujem ter je važna postaja železniške proge, ki veže Tokio s severno obalo Honshuja. Glavni sklad poveljstva 21. skupine bombnikov je predhodno javil, da je bilo v teku predhodnih napadov uničenih 117 sovražnih letal. Današnji napad je sledil napadom, ki so jih izvedle večerj veletrdnjave, 50 potopila na železniške pogonskih sredstev v Maruzenu na južnem delu Honshuja. Sovražni lovci, kakor tudi protiletalsko topništvo, ni so nudili odpora in vse veletrdnjave so se vrstile na svoja oporišča.

Današnje poročilo generala Mac Arthura javlja, da so avstralske čete, ki so napredovale pet km proti vzhodu na področju Balikpapan na v ponedeljek zavzele mesto Sepingana in njegovo letališče, ki pa je zaradi zračnih in pomorskih napadov neuporabno. Težki bombniki in lovci so učinkovito podpirali operacije na zemlji.

Težki bombniki in lovci so v tesnem sodelovanju z operacijami na zemlji napadli čete, sovražno oskrbo in letališča v področju Balikpapan, kakor tudi vzdolž severno-vzhodne obale otoka Borneo. Druga letala so operirala proti sovražnim položajem na zahodni obali otoka. Razen tega so bombniki dan in noč vršili molinske napade na sovražnikova letališča na otoku Celebes in na uniki štiri ladje v morški ožini Makassar.

Na zahodnem Borneu so avstralske čete napredovale za 12 km ob železnici Beaufort-Jesh-Elton, pri čemer jim je mornarica pomagala z ognjem raketnih iztrezkov. Nadalje, na uničenja so izvršena na jugovzhodu na križiščih železnice, ki vodijo v Tenon.

Iz glavnega stana admirala Nimitza javljajo, da so mornarika letala dolgega poleta potopila med nedeljo in ponedeljek štiri sovražnikove obalne ladje v območju Ousime blizu južne Koreje in Rumene reke. Dve trgovski ladji majhne tonaje sta bili poškodovani v vodah otoka Hachikoju južno od Tokia. Druga letala so napadla sovražnikova letališča in druge naprave na otokih Sakishima, južno od Okinave. Bombniki iz letališč na Filipinih so napadli vojaške objekte v Mako na otokih Pescadores.

Kitajsko vrhovno poveljstvo je objavilo da so kitajske čete zavzele cestno križišče Singfeng, ki se nahaja v pokrajini Kwangtung približno 300 km severno od Kantona in približno 50 km južno od letalskega oporišča Kamshien. Singfeng, ki je ključna obramba japonskega koridorja Hongkong-Hankow je padel zaradi nepretranih napadov.

Francis Forde, vršilec dolžnosti ministrskega predsednika Avstralije, je danes naznanil, da bo kmalu predložil načrt zakona za ratifikiranje listine Združenih narodov in pravilnik mednarodnega sodišča.

Forde, ki nadomestuje tekočega ministrskega predsednika John Curtina, je izjavil, da je Curtin prav tako kot predsednik Roosevelt dal vse svoje sile, da bi obvaroval svet pred napadi in ga osvobodil tlačiteljev.

Brzojavka češkoslovaškega ministrskega predsednika

Praga, 5. julija
Rado Praga javlja, da je češkoslovaški ministrski predsednik Zdeněk Fierlinger poslal generalnimu sekretarju Združenih narodov, da bo Vaša politika vodila do vedno bolj globljega prijateljstva med slovenskim bratskim narodi. Prosim Vas, da sprejmete tudi našo iskreno zahvalo za to, ker ste pokazali razumevanje za vsa življenjska važna vprašanja gospodarstva naše republike in za pomoč, ki ste nam jo v tem smislu obljubili.

Novo Churchillovo pismo

V zgodnjih jutranjih urah je bilo objavljeno drugo pismo, ki ga je Churchill poslal vodji delavske stranke Attleeju glede spora o oblasti osrednjega izvršnega odbora delavske stranke. Glavna Churchillova obžaba je pooblastilo, ki ga je skupščina delavske stranke dala izvršnemu odboru, da lahko pokliče laburističnega ministrskega predsednika in kritična njegovo delovanje pri mirovnih pogajanjih.

Churchillovo pismo pravi nadalje: «Ne vem, kako naj bi ministrski predsednik opravil svoje delovanje, ne da bi izdal poročila zaupnega značaja. Novo pismo, ki sledi izmenjavi pismen v ponedeljek zvečer, v katerih je Churchill zahteval pojasnilo na nekaterih izjavah, ki jih je dal predsed-

nik izvršnega odbora delavske stranke profesor Laeki, trdi, da se Churchill Attleejev odgovor, da katerem ni laburistična parlamentarna skupina odgovorna izvršnemu odboru, ne zdi zadovoljiv.

Odgovor Attleeja

Uro po drugem Churchillovem pismu je Attlee dal svoj odgovor. Pismo pravi med drugim: «Dosti skrbi si delate, ker ne razumete razlike med delavsko stranko in laburistično parlamentarno skupino. Zato zamenjate organizatorno delo laburistične stranke s delom laburistične parlamentarne skupine ali laburističnih poslancev v spodnji zbornici. Kljub moji jasni izjavi še vedno fantazirate, na ta način, da razumete poslovno pravico kot pravico, da sme izvršni odbor nadzorovati delovanje postopanje članov vlade.

Attlee je odgovoril na Churchillov strah, češ da bi delavska stran-

ka lahko prisilila laburistične ministre, da nasprotujejo politiki, katero bi slučajna laburistična vlada predložila spodnji zbornici, z besedami: «Mislim, da podcenjujete inteligenco lastnih državljanov.»

Na predvečer volitev sta liberalna voditelja sir Archibald Sinclair in predsednik odbora za volilno kampanjo britanske liberalne stranke sir William Beveridge poslala volilcem poslanico, v kateri pravita med drugim: «Vsek imed nas je trdno odločen uničiti japonski militarizem, toda razne stranke smo enako odločene narediti konec socialni bedi, kot so poklebane bolezni, nevednost in brezposelnost, niti ne soglašajo z ukrepi, ki jih je treba v ta namen podvreči. Poslanica tudi trdi, da se pri teh volitvah tudi liberalni stranki najlepša prilika, kakršna se ji ni nudila še nikoli v zadnjih letih.

Sestanek grškega zunanjega ministra

Chicago, 5. junija
Grški zunanji minister Sofianos Poulos, ki je prišel iz San Franciska, kjer je sodeloval pri konferenci, je odgovoril v Washingtonu, kjer se na razgovorjal s predsednikom Trumanom in državnim tajnikom Byrnesom.

Težavna obnova zunanje trgovine v Evropi

New York, 5. julija
Charles Egan, urednik lista «New York Times» javlja, da so diplomatski krogi v Londonu menjajo, da se nujna vprašanja notranjega gospodarstva in predvsem vprašanje o dobavi premoga, živeca in oblake za prebivalstvo potovanja trenutno v ozadje trgovinske sporazume z narodi vzhodne Evrope.

Glanek pravi: «Edino izjemo predstavlja češkoslovaška, ker je bogata na premoga in na industrijskih napravah, ter je glede tega v boljšem položaju kot so sedne države. Zela bi spet dočeli aktivno sodelovanje v trgovini.

Francija, Belgija, Holandska, Luksemburg, Norveška in Danska so uredile oddelke za zunanjo trgovino pri svojih zunanjih ministrstvih, toda do danes nimajo uradni za vzpostavitev velikega števila osebja. V Londonu predvidevajo, da ne bodo ti narodi mogli reeno razviti normalne trgovinske odnose z drugimi državami pred pomladjo 1946 leta.

Francija je še v najboljšem položaju in je začela pogajanja z Anglijo, češkoslovaško in Združenimi državami.

Ustanovna listina Sovjetske mehiške in avstralske izjave

Washington, 5. julija
Sovjetski poslanik v Združenih državah Andrej Gromyko je danes rekel v Washingtonu, da bo mogoče sklicano posebno zasedanje sovjeta, da ratificira listino Združenih narodov.

Gromyko, ki je bil po odhodu v Moskvo, kjer se bo pogovoril s Stalinom o listini, Gromyko je rekel, da predstavlja listino stvar rezultat. «Sama ne bo mogla zagotoviti miru, toda doprinese bo veliko k njegovemu vzdrževanju; mir odvaja od sodelovanja narodov in predvsem od sodelovanja velikih narodov.

Espelet Padilla, mehiški zunanji minister, je na večeršnjih konferenci tiska izjavil, da so ameriški narodi pospešili vstop Argentino v krog ameriške družine v prepricanju, da je edinstvo kontinenta velike važnosti. Toda dodal je, da 20 ameriških narodov ni priložilo na brezpopojni prijateljstvu Argentinu in je sedaj od nje odvisno, da izpolni to, kar je izjavila. Na isti konferenci je minister izrazil upanje, da bo Mehika ena izmed prvih držav, ki bo odobrela listino Združenih narodov.

Francis Forde, vršilec dolžnosti ministrskega predsednika Avstralije, je danes naznanil, da bo kmalu predložil načrt zakona za ratifikiranje listine Združenih narodov in pravilnik mednarodnega sodišča.

Forde, ki nadomestuje tekočega ministrskega predsednika John Curtina, je izjavil, da je Curtin prav tako kot predsednik Roosevelt dal vse svoje sile, da bi obvaroval svet pred napadi in ga osvobodil tlačiteljev.

Brzojavka češkoslovaškega ministrskega predsednika

Praga, 5. julija
Rado Praga javlja, da je češkoslovaški ministrski predsednik Zdeněk Fierlinger poslal generalnimu sekretarju Združenih narodov, da bo Vaša politika vodila do vedno bolj globljega prijateljstva med slovenskim bratskim narodi. Prosim Vas, da sprejmete tudi našo iskreno zahvalo za to, ker ste pokazali razumevanje za vsa življenjska važna vprašanja gospodarstva naše republike in za pomoč, ki ste nam jo v tem smislu obljubili.

Novo Churchillovo pismo

V zgodnjih jutranjih urah je bilo objavljeno drugo pismo, ki ga je Churchill poslal vodji delavske stranke Attleeju glede spora o oblasti osrednjega izvršnega odbora delavske stranke. Glavna Churchillova obžaba je pooblastilo, ki ga je skupščina delavske stranke dala izvršnemu odboru, da lahko pokliče laburističnega ministrskega predsednika in kritična njegovo delovanje pri mirovnih pogajanjih.

Churchillovo pismo pravi nadalje: «Ne vem, kako naj bi ministrski predsednik opravil svoje delovanje, ne da bi izdal poročila zaupnega značaja. Novo pismo, ki sledi izmenjavi pismen v ponedeljek zvečer, v katerih je Churchill zahteval pojasnilo na nekaterih izjavah, ki jih je dal predsed-

nik izvršnega odbora delavske stranke profesor Laeki, trdi, da se Churchill Attleejev odgovor, da katerem ni laburistična parlamentarna skupina odgovorna izvršnemu odboru, ne zdi zadovoljiv.

Odgovor Attleeja

Uro po drugem Churchillovem pismu je Attlee dal svoj odgovor. Pismo pravi med drugim: «Dosti skrbi si delate, ker ne razumete razlike med delavsko stranko in laburistično parlamentarno skupino. Zato zamenjate organizatorno delo laburistične stranke s delom laburistične parlamentarne skupine ali laburističnih poslancev v spodnji zbornici. Kljub moji jasni izjavi še vedno fantazirate, na ta način, da razumete poslovno pravico kot pravico, da sme izvršni odbor nadzorovati delovanje postopanje članov vlade.

Attlee je odgovoril na Churchillov strah, češ da bi delavska stran-

ka lahko prisilila laburistične ministre, da nasprotujejo politiki, katero bi slučajna laburistična vlada predložila spodnji zbornici, z besedami: «Mislim, da podcenjujete inteligenco lastnih državljanov.»

Na predvečer volitev sta liberalna voditelja sir Archibald Sinclair in predsednik odbora za volilno kampanjo britanske liberalne stranke sir William Beveridge poslala volilcem poslanico, v kateri pravita med drugim: «Vsek imed nas je trdno odločen uničiti japonski militarizem, toda razne stranke smo enako odločene narediti konec socialni bedi, kot so poklebane bolezni, nevednost in brezposelnost, niti ne soglašajo z ukrepi, ki jih je treba v ta namen podvreči. Poslanica tudi trdi, da se pri teh volitvah tudi liberalni stranki najlepša prilika, kakršna se ji ni nudila še nikoli v zadnjih letih.

Sestanek grškega zunanjega ministra

Chicago, 5. junija
Grški zunanji minister Sofianos Poulos, ki je prišel iz San Franciska, kjer je sodeloval pri konferenci, je odgovoril v Washingtonu, kjer se na razgovorjal s predsednikom Trumanom in državnim tajnikom Byrnesom.

Težavna obnova zunanje trgovine v Evropi

New York, 5. julija
Charles Egan, urednik lista «New York Times» javlja, da so diplomatski krogi v Londonu menjajo, da se nujna vprašanja notranjega gospodarstva in predvsem vprašanje o dobavi premoga, živeca in oblake za prebivalstvo potovanja trenutno v ozadje trgovinske sporazume z narodi vzhodne Evrope.

Glanek pravi: «Edino izjemo predstavlja češkoslovaška, ker je bogata na premoga in na industrijskih napravah, ter je glede tega v boljšem položaju kot so sedne države. Zela bi spet dočeli aktivno sodelovanje v trgovini.

Francija, Belgija, Holandska, Luksemburg, Norveška in Danska so uredile oddelke za zunanjo trgovino pri svojih zunanjih ministrstvih, toda do danes nimajo uradni za vzpostavitev velikega števila osebja. V Londonu predvidevajo, da ne bodo ti narodi mogli reeno razviti normalne trgovinske odnose z drugimi državami pred pomladjo 1946 leta.

Francija je še v najboljšem položaju in je začela pogajanja z Anglijo, češkoslovaško in Združenimi državami.

PREDVEČER VOLITEV V ANGLIJI

Novi pismeni dvoboj med Churchillom in Attlejem

London, 5. julija
V svojim volilnem govoru, ki ga je imel v Walthamstowu, je Churchill med drugim dejal:

«Naša politika ima namen najprvo premagati Japonsko in pri-vesti v domovino naše armade, medtem ko pripravljamo druge za boj proti Japonski. Temu sledi naloga za obnovitev od sovražnih napadov porušeni hiš in pridobiti čas, ki smo ga izgubili, da se graditev stanovanjskih hiš vrši z bratno, ki jo zahtevajo potrebe. Temu delu bomo posvetili enako pažnjo kot kakršni vojaški operaciji.»

«Nato se bomo pehali s štrlečim načrtom, z obširnimi zavarovalnimi programi in razvojem zdravstvenih služb. Poleg tega moramo tudi uveljaviti zakon o poučevanju in obnoviti pomorski promet. Apetit nam na vse, ki želijo, da naj bo velika zmaga, ki jo je naš narod izvojeval, nositeljica mirnega napredka. Ti ljudje bi morali biti polni dobre volje za pripomoč k ustanovitvi velike svetovne organizacije, katere namen je preprečiti bodoče vojne in ohraniti našo skupnost, da bomo mogli izvesti delo, ki nam je bilo odmerjeno v zvezi z velikimi narodi.

Novo Churchillovo pismo

V zgodnjih jutranjih urah je bilo objavljeno drugo pismo, ki ga je Churchill poslal vodji delavske stranke Attleeju glede spora o oblasti osrednjega izvršnega odbora delavske stranke. Glavna Churchillova obžaba je pooblastilo, ki ga je skupščina delavske stranke dala izvršnemu odboru, da lahko pokliče laburističnega ministrskega predsednika in kritična njegovo delovanje pri mirovnih pogajanjih.

Churchillovo pismo pravi nadalje: «Ne vem, kako naj bi ministrski predsednik opravil svoje delovanje, ne da bi izdal poročila zaupnega značaja. Novo pismo, ki sledi izmenjavi pismen v ponedeljek zvečer, v katerih je Churchill zahteval pojasnilo na nekaterih izjavah, ki jih je dal predsed-

nik izvršnega odbora delavske stranke profesor Laeki, trdi, da se Churchill Attleejev odgovor, da katerem ni laburistična parlamentarna skupina odgovorna izvršnemu odboru, ne zdi zadovoljiv.

Odgovor Attleeja

Uro po drugem Churchillovem pismu je Attlee dal svoj odgovor. Pismo pravi med drugim: «Dosti skrbi si delate, ker ne razumete razlike med delavsko stranko in laburistično parlamentarno skupino. Zato zamenjate organizatorno delo laburistične stranke s delom laburistične parlamentarne skupine ali laburističnih poslancev v spodnji zbornici. Kljub moji jasni izjavi še vedno fantazirate, na ta način, da razumete poslovno pravico kot pravico, da sme izvršni odbor nadzorovati delovanje postopanje članov vlade.

Attlee je odgovoril na Churchillov strah, češ da bi delavska stran-

ka lahko prisilila laburistične ministre, da nasprotujejo politiki, katero bi slučajna laburistična vlada predložila spodnji zbornici, z besedami: «Mislim, da podcenjujete inteligenco lastnih državljanov.»

Na predvečer volitev sta liberalna voditelja sir Archibald Sinclair in predsednik odbora za volilno kampanjo britanske liberalne stranke sir William Beveridge poslala volilcem poslanico, v kateri pravita med drugim: «Vsek imed nas je trdno odločen uničiti japonski militarizem, toda razne stranke smo enako odločene narediti konec socialni bedi, kot so poklebane bolezni, nevednost in brezposelnost, niti ne soglašajo z ukrepi, ki jih je treba v ta namen podvreči. Poslanica tudi trdi, da se pri teh volitvah tudi liberalni stranki najlepša prilika, kakršna se ji ni nudila še nikoli v zadnjih letih.

Sestanek grškega zunanjega ministra

Chicago, 5. junija
Grški zunanji minister Sofianos Poulos, ki je prišel iz San Franciska, kjer je sodeloval pri konferenci, je odgovoril v Washingtonu, kjer se na razgovorjal s predsednikom Trumanom in državnim tajnikom Byrnesom.

Težavna obnova zunanje trgovine v Evropi

New York, 5. julija
Charles Egan, urednik lista «New York Times» javlja, da so diplomatski krogi v Londonu menjajo, da se nujna vprašanja notranjega gospodarstva in predvsem vprašanje o dobavi premoga, živeca in oblake za prebivalstvo potovanja trenutno v ozadje trgovinske sporazume z narodi vzhodne Evrope.

Glanek pravi: «Edino izjemo predstavlja češkoslovaška, ker je bogata na premoga in na industrijskih napravah, ter je glede tega v boljšem položaju kot so sedne države. Zela bi spet dočeli aktivno sodelovanje v trgovini.

Francija, Belgija, Holandska, Luksemburg, Norveška in Danska so uredile oddelke za zunanjo trgovino pri svojih zunanjih ministrstvih, toda do danes nimajo uradni za vzpostavitev velikega števila osebja. V Londonu predvidevajo, da ne bodo ti narodi mogli reeno razviti normalne trgovinske odnose z drugimi državami pred pomladjo 1946 leta.

Francija je še v najboljšem položaju in je začela pogajanja z Anglijo, češkoslovaško in Združenimi državami.

Konferenca treh velesil

Washington, 5. julija
Bela hiša je javila, da bo Davis poslanek Združenih držav v Moskvo, prisostvoval bližnji konferenci treh velesil. Po izjavi ravnatelja tiskovnega urada Bele hiše Charlesa Rossa, se bo Davis najprej podal v London in se bo nato pridružil predsedniku, da prisostvoval konferenci, ki jo bo imel s Churchillom in Stalinom.

Odklikovanje bivšega nemškega državljanca

Poveljstvo zavezniških sil v Italiji, 5. julija
Poročnik Martin Scharschild, ki je bil še pred nekaj leti nemški državljani, je danes dobil svoje drugo vojaško odklikovanje: bronasto zvezdo. Pred vstopom v ameriško vojsko je bil pomočnik na univerzi v Kolumbiji. Prejel je odklikovanje zaradi uspehov, ki so jih imel njegovi spisi o uspešnosti bombardiranja, katere je 12. letalska skupina izvršila v Italiji. Scharschild se nahaja zdaj v tej skupini.

Sprejem Italije med Združene narode

London, 5. julija
Pooblaščenec britanskega zunanjega ministrstva je izjavil: «Ni se čaka, da bi opredelili svoje zadržanje v zvezi s sprejemom Italije med Združene narode.»

O novici, da je ameriško zunanje ministrstvo sprejelo predlog v prid temu sprejemu, je britanski pooblaščenec rekel: «Imamo vtis, da Italijani delajo namet, da bi si za služili svoj vstop, toda meni ni ničesar znanega, kar bi moglo pokazati naš namen, da se odločimo za to. Poleg tega je dejal da: «Mogla zgoraj navedena novica pomeni, da namerava ameriško zunanje ministrstvo vzeti pobudo za sprejem Italije, kar pa je vsakakor podvrženo potrditvi sveta Združenih narodov.»

V Beograd je prispele 1.600 bivših jugoslovanskih vojnih ujetnikov, ki so bili vtaborščeni v različnih delih Nemčije. Razen tega sta prispele v Jugoslavijo še dve drugi skupini vojnih ujetnikov; ena na Hrvaško, druga pa v Slovenijo.

Prisega novega podtajnika ameriške mornarice

Washington, 5. julija
Artemus L. Gates, bivši pomočnik mornariškega ministra, je danes položil prisego kot podtajnik za ameriško mornarico. S tem prevzame poše bivšega podtajnika Ralpa A. Berdja, ki je odstopil.

Hopkinsov odstop

Znani diplomat ne bo spremljal Trumana na sestanek treh velesil

Washington, 5. julija
Bela hiša je danes popolnoma naznanila, da je odstopil Harry Hopkins, posebni pomočnik predsednika Trumana. Hopkins, ki je bil dolgo časa oziroma svetovalec predsednika Roosevelta, je dejal pred predsedniku Trumano, da je primoran zapustiti vladno službo iz zdravstvenih razlogov.

Hopkins, ki ga smatrajo kot enega najboljših ameriških diplomatov, se je udeležil mnogih mednarodnih konferenc, ki so pripravile amago v Evropi in tebe udarce, ki jih sedaj prejema Japonska. Prisostvoval je konferenci v Casabianki v januarju 1943, v Quebecu avgusta istega leta, v Kairu in v Teheranu novembra in decembra 1943 in na Jalti v februarju 1945. Udeležil se je tudi konferenci, ki se je vršila na neki ameriški vojni ladji v avgustu 1941, ko je bila sestavljena atlantska listina.

Rodil se je leta 1890. in je začel delovati kot politični delavec v New Yorku. Poenje je postal ravnatelj neoyorkije zvezi za pobijanje jetih, ki je ena najbolj važnih ameriških ustanov na polju preventivnega zdravstva.

Tajnik tiskovnega oddelka Bele hiše Charles Ross je danes naznanil, da Hopkins iz zdravstvenih razlogov ne bo spremljal predsednika Trumana na konferenco treh velesil. Hopkins je spremljal Roosevelta v Teheran in na Jalto, Ross je dejal, da bodo objavljena pisma med Trumanom in Hopkinsom.

Neprecenljive zasluge

Washington, 5. julija
V «New York Timesu» piše Arthur Krock o Hopkinsovem odstopu in pravi, da ni nihče bolj marljivo prispeval k zavezniški stvari kot on, če je sploh še kdo, ki je prispeval toliko kot on.

«Hopkins se je umaknil v zasebno življenje po mesecih, lahko

BYRNES PREVZEL posele državnega tajnika

Nikaka sprememba načel ameriške zunanje politike

Washington, 5. julija
James F. Byrnes je danes položil prisego kot državni tajnik v prisotnosti predsednika Trumana in drugih državnih osebosti. Po kratki svečanosti, ki se je vršila na verandi Bele hiše, je Byrnes dejal: «Prevzamem posele državnega tajnika s popolno zavestjo velikih in težkih odgovornosti, ki mi jih nalaga ta služba.

Sprememba v državnem tajnistvu v tem času ne predstavlja nikake spremembe v osnovnih načelih naše zunanje politike, pri nadaljevanju vojne in v boju za mir, ki ga je pričel pokojni predsednik Roosevelt in odobril predsednik Truman.

Med svečanostjo je novi državni tajnik dejal Stettinius, ki zapuša svoje mesto, da se bo rade volje posluševal njegovih navodil. Vsem ravnateljem oddelkov je rekel, naj ostanejo na svojih mestih in nadaljujejo s svojim delom. Byrnes je tudi izdal izjavo, v kateri pravi med drugim, da se bo v svojih novih poilih posluševal nasvetov Cordella Hulla, ki je nekdanji opravil iste posele in dal nekaj ameriški zunanji politiki v najbolj kritičnih letih v me. Isto tako bo poslušal nasvete svojega prednika Edwera Stettinusa, posebno kar se tiče velikih nalog organizaciji Združenih narodov kot stalne ustanove za vzdrževanje mira.

Byrnes zdaj stoji na najvišjem mestu v ameriški vladi. Po veljavni zakonik lahko postane predsednik v primeru, da bi Truman ne doživel konca svoje dobe.

Byrnes je v svoji izjavi tudi naznanil, da bo v kratkem odgovoril ker bo spremljal predstavnika Trumana na konferenco treh velesil.

V ustroju državnega oddelka ne bo za zdaj nikakršnih sprememb. Prav je Byrnes izjavil, da je dal finančnemu ravnatelju nalogo da predlaga vse ustroj, da se podleg-

Leteče veletrdnjave na Marianih

Skupina ameriških letelih veletrdnjav pri pripravi med dvema poletoma na letališču na otokih Marianih. Letala se pripravljajo za stalno naraščajoče napade na japonsko matično ozemlje.

Francosko zasedbeno področje v Nemčiji

Pariz, 5. julija
Francoski radio napoveduje, da bo Francija v Nemčiji zasedla vse področje na levem bregu Rena na jugu od mesta Bonna do švicarske meje v dolžini okrog 400 km vključno okraje: Trier, Koblenz, Posarre Palatinat in del Hessen-Nassaua z mesti Mainz in Worms. Radio tudi poroča, da se bo francosko zasedbeno področje razširilo tudi na desni breg Rena, kjer bo Francija zasedla upravno pokrajino Neuwied in Aktenkirchen in del Badena južno od Karlsruhe, južno od polovice Württemberga s Signalingenom in Hohenzollernom, kakor tudi področje Lindau na Bavarskem.

Francija bo od avstrijskega ozemlja zasedla najzahodnejši del planinske pokrajine Vorarlberg, skoli zatorez tače v smeri od zahodu proti vzhodu. Življenjsko važna železnica, ki palje preko prelaza Arlberg.

Pravda o listini iz San Franciska

Moskva, 5. julija
Moskovski radio je javil, da je sovjetski list «Pravda» objavil svoj uvodni Manek ustanovni listini «Pravda» piše: «Listina nima samo velikega zgodovinskega pomena, ampak tudi velik praktičen pomen. To važnost bo seveda treba praktično preizkusiti, kot bo treba preizkusiti pripravljenost držav, ki so jo podpisale, ko bo šlo za to, da jo praktično uporabijo.

«Pravda» dalje pravi, da je, kar se tiče Sovjetske zveze, dejstvo, ki ga priznavajo vsi, da je sovjetski narod resen in odločen podpornik za svetovni mir. Sovjetski narod je ponovno dokazal, ne samo da more braniti svojo zemljo in zaščititi zato vse svoje sile in svoje lastno življenje, ampak da je pripravljen umreti za svoje sile in svoje življenje, ki so črna iz svojih obširnih ozemlj, da ustvari trdno organizacijo za mir.

Ameriško nadzorstvo nemške električne in radijske industrije

Washington, 5. julija
Ameriško vojno ministrstvo je večer naznanilo, da je Charles H. Powell postavljen na vodstvo nadzorstvalne službe pri nemški električni in radijski industriji. Powell je tehnični ravnatelj družbe Westinghouse in obene predsednik Združenja ameriških inženirjev za elektrotehniko. Nastopal bo kot zastopnik gospodarskega oddelka nadzorstvalne komisije, kateri nadležuje brigadni general William H. Draper. Prva Powellova naloga je, da nadzoruje tvorn

POMOČ NARODOM EVROPE Lehmanov poziv, da se prepreči druginja in boleznij

Washington, 5. julija
Glavni ravnatelj UNRRA-e Herbert Lehman je včeraj v govoru, ki ga je imel preko radia pozval vse narode, ki niso trpeli pod zasedbo, naj stiščejo pas, da se prepreči, da bi osvobodjena Evropa umirala od gladi.

Lehman je dejal, tista majhna količina živil, katero je opustilo nemu evropskemu kontinentu uspe, lo proizvesti pod teho vojno in sovražno zasedbo, nikakor ne zadostuje. Proti koncu jeseni bodo prideli veličinom porabljeni in od takrat pa do nove letine v letu 1946 bo Evropa veličinom navezana na živila, ki bodo uvožena iz prekomorskih dežel. Če bi uvoz ne zadostoval, bo v Evropi vlada dražinja in boleznij.

Lehman je podčrtal da je osnovno vprašanje UNRRA-e zagotovitev dobav in rešitev vprašanja pomaganje, ki je v nekaterih ozirih zelo težko. To velja za oblačila, za tehnične proizvode, za goriva, za surovine, za prevoze in pred vsem za živila.

Edini tolažilni inled je zadostna količina živil, ki bi dovolila odpravo ali zmanjšanje krčnih obrokov v Evropi, vse to pa pod pogojem, da bo na razpolago zadostno broodivo in bodo pristanišča zadosti sposobna pri natovarjanju in rastovarjanju.

Lehman je nadaljeval takole: »Pred tednom dni so Združeni narodi podpisali v San Franciscu veliko ustanovno listino za mednarodno varnost; vendar pa je ta lista in tem trenutku samo obljuba. Če bodo evropske osvobodene dežele obljubil varnost za nikogar od nas. Naša odgovornost je jasna. Tisti Združeni narodi, ki so manj trpeli pod strahotami vojne, morajo zdaj podvesti ukrepe in vzeti iz lastnih zaloz sredstev, s katerimi bo moge rešiti brezupno krizo. Potrebne so nam dobave.»

Ravnatelj UNRRA-e je po tem pripravil nekaj ukrepov, ki jih bodo morali podvesti narodi, ki niso bili zasedeni, da bo moge rešiti to vprašanje.

Med temi ukrepi je treba omeniti 4i sledede:

Zdrusene drave bodo morale prihraniti 20% od 40.000.000 kštalov mleka v prahu, ki jih sedaj porabijo vsako leto v lastni državi in tako prihraneno mleko bo moralo biti poslano podhranjenim otrokom v Evropi.

Vsaka država, ki ima na razpolago potrebne priprave, mora skrteti, ti za proizvodnjo mleka v prahu za osvobodene dežele. Več milijonov glav živine v državah, ki so sedaj izvažajo, bo moralo biti sadržanih za proizvodnjo konzerviranega mesa za izvoz v Evropo.

Takoj bi morali najbiti zmanjšati porabo maslob v državah dobaviteljicah, da bi dopolnili pšice obroke kruha in krompirja v Evropi.

Lehman je zaključil s tem, da je predlagal, naj vsaka država — dobaviteljica odredi svoji prehranjevalni politiki smer, da bo mogla pomagati potrebam trepih narodov v osvobodjenih deželah, ne da bi

Razgovori za Tanger odloženi

London, 5. julija
Zaradi zahteve Sovjetske zveze, da se ji dovolj udeležiti so razgovori za bodočo ureditev Tangerja, — ki je pod mednarodno upravo in se nahaja pri vohu v Sredozemsko morje na zahodnoafriški obali nasproti Gibraltarju — je včeraj v zadnjem trenutku bila odložena konferenca, ki se je imela sestati danes.

Ni se znano, kdaj bo konferenca odložena, čeprav se v Parizu za vodijo neslužbeni razgovori o tangeriskem vprašanju med angleškimi, ameriškimi in francoskimi zastopniki, medtem ko se sovjetske zahteve proučujejo.

Reuterjev dopisnik v Tangeru poroča, da prebivalstvo Tangerja nestrpno pričakuje, da bi v kakršni koli novi upravi, katero bodo uvedle vohelce, prevladali angleški in ameriški vplivi.

Van Zeeland zapuščila St. Wolfgang

St. Wolfgang, 5. julija
Van Zeeland bivši nizozemski ministarski predsednik je odstopal po treh dnevih pogovorih, ki jih je imel s kraljem Leopoldom, v Bruxellesu. Ob apogevem odhodu niso izdali nobenih poročil.

LETALA SE VEČ NE IZGUBLJAJO

Majhna skrivnostna naprava ki pove letalcu, kje se nahaja

Iznajditelj Thurlow se je lani ponesrečil

Pred nedavnim je ameriško vojno ministrstvo objavilo javnost podatke o novi važni napravi, ki je igrala veliko vlogo v vojnih letalstvih bo v bodočnosti prav tako važna za zasebni letalski promet. Gre za avtomatizirano ameriške filme. Vsak vojak sme vzeti eno civilno osebo s seboj. Večje skupine smejo vzeti toliko civilnih oseb, kolikor je vojakov.

Flasi. Če te zavezniške vojske v Pulu nameravajo prijeti pšice, trikrat na teden na drsilaču. Vsa Pulčanke so povabljene, da se teh pšic udeležujejo. Pšice se bodo vršile ob ponedeljkih, sredah in petkih od 20 do 22.30 ure.

Cena mleka za šestine. Pokrajinska prehranjevalna svetilja javlje, da je bila določena cena mleka za šestine, ki bo v kratkem razdeljena med prebivalstvom, na 3 lire po kilogramu.

GORICA

Nastanitev žet v Gorici

Obveščamo prebivalstvo, da je bil postavljen vojaški župan (Town Major) za mesto Gorico in okolico. Vsaka bodoča prošnja za nastanitev žet mora biti izročena vojaškemu županu v pisarni, ki leži na Corso Vittorio Emanuele 12 v Gorici.

Zaradi zagotovitve, da bodo vojaška stanovanja v redu vrnjena lastnikom, ko jih bodo vojaške jedinice izpraznjevale, pozivajo lastnike takih stanovanj, da javijo na naslov gostinjske urade podatke o zasedenih stanovanjih in imena vojaških oseb, ki so v njih nastanjene.

Pivovarna v Monakovem je prazna

V mestu, ki je bilo žibelka nacizma, med ljudstvom ni opaziti nikakšnega obžalovanja za Hitlerjem

Ob vesti o Hitlerjevi smrti ni bilo videti nobenega znaka obžalovanja na obrazih prebivalcev Monakova, žibelke nacističnega gibanja, tako piše Peter Furst, dopisnik časnika »The Stars and Stripes«. Imenovanje admirala Doenitza, za Hitlerjevega namestnika je vzbudilo zaupanje in zavost popolnega poloma nacizma. Ljudstvo se je posmehovalo, ko je Doenitz pozival narod, naj nadaljuje borbo; saj se je v tem trenutku, pomikala po glavni cesti, ki vodi proti jugu, brezkončna vrsta nemških vojniš ujetnikov proti koncentracijskim taboriščem.

Ob vesti o Hitlerjevi smrti so bili najprej štirje nemški komunisti, ki so bili med prvimi osvobodjeni iz zloglasnega oranienburškega taborišča v bližini Berlina. Eden izmed njih, Karl Maliske iz Bratislave, je izjavil, da je bila to zanj najprej vest, ki jo je dobil v zadnjih 12 letih, oblaoval je samo, da je to Führer tako poceni odnesel. Najprej pa je bil neki monakovski uradnik, ki je na svojem mestu na obični čakal odločitev Američanov o svoji usodi. Strmel je skozi okno, kjer je tisoče ujetnikov korakalo mimo, osupel nad tem popolnim polomom; bil je tako iz sebe, da se ni mogel trehno spomniti, kdo naj bi bil Karl Doenitz.

»Navadna smrt je premoja za takinega moča, tako je tolnačil Luigi Gessler, begunec in Koblenca, kjer so bombe porušile njegovo hišo. Vratar znane Hofbrau, znamenite adaj porušene pivovarne, je izjavil, da ga ne zanima, če je Hitler mrtev ali živ. Bil pa je mnenja, da bi bilo dobro za Nemčijo, če bi bila vest o Hitlerjevi smrti resnična. »Nisem bil tu, ko se je razletela slavna bomba, ampak vseskor bi bila sreča za narod, če bi bil takrat Hitler ubit.»

Kipar Matija Lans pa nasprotno dvomi, da bi bil Hitler res umrl v Berlinu. »Mislim, da je bil mrtev že 20. julija«, je izjavil. Mnogi imed narvožih so mu prihrjevali.

V krasni hiši, izdelani iz marmornja in smrekovega lesa, last arhitekta profesorja Hermanna Gieslerja, ki je bil ravnatelj organizacije Todt in brat Pavla Gieslerja, bavarskega »Gauliterja«, je dejala služkinja gospa Ruprecht, da je bila Hitlerjeva smrt sreča in da se Bavarci niso nikdar oklenili s istim navdušenjem nacizma kot spruski Hirokristnefici. Profesor Giesler, Hitlerjev saupen prijatelj in njegov svetovalec pri gradbenih načrtih

med prvimi osvobodjeni iz zloglasnega oranienburškega taborišča v bližini Berlina. Eden izmed njih, Karl Maliske iz Bratislave, je izjavil, da je bila to zanj najprej vest, ki jo je dobil v zadnjih 12 letih, oblaoval je samo, da je to Führer tako poceni odnesel. Najprej pa je bil neki monakovski uradnik, ki je na svojem mestu na obični čakal odločitev Američanov o svoji usodi. Strmel je skozi okno, kjer je tisoče ujetnikov korakalo mimo, osupel nad tem popolnim polomom; bil je tako iz sebe, da se ni mogel trehno spomniti, kdo naj bi bil Karl Doenitz.

»Navadna smrt je premoja za takinega moča, tako je tolnačil Luigi Gessler, begunec in Koblenca, kjer so bombe porušile njegovo hišo. Vratar znane Hofbrau, znamenite adaj porušene pivovarne, je izjavil, da ga ne zanima, če je Hitler mrtev ali živ. Bil pa je mnenja, da bi bilo dobro za Nemčijo, če bi bila vest o Hitlerjevi smrti resnična. »Nisem bil tu, ko se je razletela slavna bomba, ampak vseskor bi bila sreča za narod, če bi bil takrat Hitler ubit.»

Kipar Matija Lans pa nasprotno dvomi, da bi bil Hitler res umrl v Berlinu. »Mislim, da je bil mrtev že 20. julija«, je izjavil. Mnogi imed narvožih so mu prihrjevali.

V krasni hiši, izdelani iz marmornja in smrekovega lesa, last arhitekta profesorja Hermanna Gieslerja, ki je bil ravnatelj organizacije Todt in brat Pavla Gieslerja, bavarskega »Gauliterja«, je dejala služkinja gospa Ruprecht, da je bila Hitlerjeva smrt sreča in da se Bavarci niso nikdar oklenili s istim navdušenjem nacizma kot spruski Hirokristnefici. Profesor Giesler, Hitlerjev saupen prijatelj in njegov svetovalec pri gradbenih načrtih

za zgradbo palač, je bil ubit preteklo soboto. Ni ga in njegova dva brata so ubili pristaki »Bavarskega svobodoljubnega gibanja«.

Aretacija vodje nacistične stranke v inozemstvu

London, 5. julija
Radio Luksemburg javlja, da je bil Ernest Wilhelm Bohle, vodja nacistične stranke v inozemstvu, aretiran, ter bo sojen kot vojni zločinec. Bohle, katerega mati je Angležinja, se je bil priselil s družino v južno Afriko, kjer je bil za čas prve svetovne vojne interniran. Bil je državni podtajnik pri zunanjem ministertvu in general SS oddelkov.

«Tu je raj za jadranje...»

...pravijo angležiki in ameriški vojaki, ki prisostvujejo novozelandskim telman na morski planoti tržaškega zaliva, kateri čuvajo visine nad mestom in grad Miramare.

Tržaška kronika

Plenilci in demonstranti pred zavezniškim sodiščem

Obširna razprava se je vršila pred splošnim vojaškim sodiščem v zavdeli plenitvi v vojašnicah in ulici Rossetti v Trstu. Obtoženi so bili Mario Granvis ulica Revoltella 26, Carlo Greco, Scala Songni 35 in Giovanni Cessenico, češ da so odneali deske in lesene plošice, ki so bile last Zavezniške vojske uprave.

Kaplar angijske vojske policije Noakes je poročal o aretaciji obtoženih. Na vprašanje njihovega zagovornika, e rekel, da je izvedel samo nekaj dni pred izvršeno plenitvijo, da so partizani dovolili ljudem odneati drva iz vojašnice. Neka priča je potrdila, da je vzela drva v vojašnici. Zagovornik treh obtožencev je izjavil, da so bile vojašnice oplenjene preden je Zavezniška vojska uprava prevzela vojašnico, četudi so bile te nekatere, če strate postavljene v zgradbi. Javni tožilec ga je vprašal, kaj naj bi torej po njegovem mnenju bile postavljene deske. Toda odvetnik je pri svojem nadaljnjem zagovoru obtožencev podčrtal, da je bilo to rečeno, da so partizani dovolili odneati drva iz vojašnice.

Kako izgleda Berlin

Bilvanje v razrušenem mestu - Goebbelsovo truplo najdeno - Proces v Londonu proti morilcem Wolfganga Rosterga

Berlin, 5. julija
Dopisnik lista »Associated Press« Louis Lochner, ki se je po treh in pol leta odsotnosti povrnil v Berlin, pravi, da je središče nemške prestolnice uničeno, a da je velik del zunanega mesta, kjer so bila nastanjena tuja zastopništva, še tak, da je mogoe bivati v njem.

Najtežji je prometni problem, a sovjeti so napravili, kakor je to razvidno, dobro delo. Čeprav se so srečamo v nekaterih ulicah kupe ruševin, izgleda mesto že kot celotno urejeno.

Moskovski radio poroča, da sta dva fotografija, ki posnemata dokumentarni film o Berlinu, našla truplo propagandnega ministra nacistične vlade Goebbelsa, ki si je pred padcem Berlina vzil življenje. Poročilo dodaja, da se poizkus članov SS, da bi sežgal Goebbelsovo truplo, ki je bilo najdeno na dvorišču predsedniške palače. Radio je končno dejal, da bodo v dokumentarnem filmu kazali truplo bivšega propagandnega ministra tako, da se bo lahko vsak Nemec prepričal na lastne oči, kaj je ostalo od moča, ki je predstavljal silni duh nemškega naroda.

Angleško vojaško sodišče v Londonu je preneslo na jutranji dan zasliševanje prič pri razpravi proti nacističnim vojnim ujetnikom, ki so obtoženi, da so umorili in potem

PREHRANA

Razdelitev potrošnikov

V svoji s razdelitvijo novih živilskih nekaznje za meseca julija avgust, ki se vrši v trištki obdobju opredeljeno potrošnike, kakor tudi posamezne razdeljevalce razdeljenih živil in dodatkov, da so nekaznje, uporabljive za meseca julija in avgusta 1945 enotne za vse vrste živil in so razdeljene na sledeče skupine potrošnikov:

Otroci od 0 do 1 leta; otroci od 1 do 4 neizpolnjenega leta; otroci od 4 do 9 neizpolnjenega leta; mladinca od 9 do 19 neizpolnjenega leta; odrasli od 19 do 65 neizpolnjenega leta; starci nad 65 letom delavci.

Ker so vse nove živilske nakaznje iste barve in iste oblike, se le daje posamezne skupine med seboj skupini za prijavno nakaznico skupini za celotno odgovarjanje skupini in po odjenalnih odrezkih opremljenih z zvezno črko ist skupine (B: bambini, F: fanculli, R: Ragazzi, G: Giovanni, A: Adulti, V: Vecchi, L: Lavoratori).

Ne glede na določbe, ki bodo pšice izdane, velja razdelitev i posamezne skupine pri odjeman obrokov, samkrat za te kruh. Obki kruha ostanejo neizpremenjeni sicer: Otroci od 9 do 19 in 225 g delavci 325 g, vse ostale skupine: 200 g.

Morobitne pšice pri razdelitvi vnanji nakaznje na različne skupine se bodo za enkrat priznava le za mladino in za delavce, za katere se bodo popravljene nakaznje vršale pri odjeman urada za živilske nakaznice, via Malcantone št. 1.

Istočasno opozarjamo, da velja zakasnitev izražljanja odrezkov z kruha od 9. julija 1945 le za naravne živilske nakaznice (Julij-Gust); dodatni obroki kruha za te nakaznje se lahko izražljajo z novimi živilskimi nakaznicami julij-oktobra, ki so se razdeljene in sicer se lahko izrabli le odrezek odgovarjajočega dne (od 1. julija dalje).

Prezvem alkoholnih pšic

Postavmo lastnike javnih obrtov, kavarn in barov, ki do danes niso poravnali računa, ozirom niso prevzeli količine alkoholnih in superalkoholnih pšic, ki so bile dodeljene na podlagi odrezka, ki jih je izdal pokrajinski rejevalni urad, da to store do 1. m. sicer bomo smatrali da so odklonili prevzem alkoholnih pšic in količine, ki so bile namenjene bodo razdeljene med javne obrate, ki jih bodo pšice zahtevali, če se bodo pšice zahteli do določene dneva pšic ravnali računa.

Olje mesto masla kot dodatek

Pokrajinski obsek za prehrano javlja, da je odrejena za mesec julij razdelitev olja mesto masla kot dodatek za bolnike.

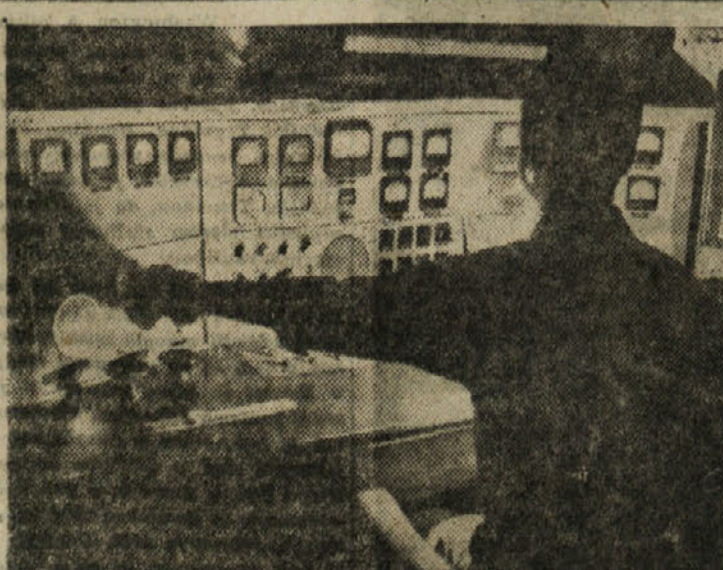
DIREKTOR
POROČNIK ALFRED L. GRIGIS
častnik za tisk v Trstu
Glavni urednik:
VITTORIO ZANABONI

ČUDEŽNI RAZVOJ MODERNE TEHNIKE ELEKTRONI V INDUSTRIJI

Slika nam kaže znanstvenika, ki pod zaščito maske in posebne obleke odstranjuje reči fosfor, ki je postal radioaktiven pod vplivom mečnih nevtronskih žarkov v napravi za razbijanje atomov.

II.
Elektronski napovedujejo, da bo mogoe v kratkem nadzorovati dovajanje izmeničnega toka elektromotorjem in tako doseči pri njih najrazvitejšo hitrost in strogo nadzorstvo, kot je to danes že mogoe pri motorjih na istoimensi tok. Nekateri elektronski napravi, da bo na podlagi razvoja novih elektronskih cevij ter možnosti, ki jih je odprla izumljena radarja — naprave za ugotavljanje letal na velike razdalje — mogoe v bodočnosti brezlično prenašati elektriko, ener-

Slika kaže kontrolno ploščo cychotrona — napravo za razbijanje atomov, ki je zasnovana pred pogubonosnim žarkom z debelimi neprobodnimi s tenami. Delavce uravnava jakost toka, ki spreminja elemente drugega v drugo in jih pri tem naredi radioaktivne.

ljavljati v območju kontrole in merjenja. Tu je doseglja elektronika neverjetno popolnost. Uporabila je veliko število elektronov v najrazvitejših sestavih in najbolj zapletenih zvezah. Tu najdemo elektronske naprave, ki gledajo, čutijo, silijo, stejajo, beležijo, ponavljajo in nadzorujejo toploto, svetlobo, čas in množino energije. Vojna je povzročila, da so elektronske cevi napredovale daleč preko poljske dobe. Predstavljajo zadnje pridobitve in napravah, ki pripravljajo delo in čas, izvršujejo tisoče opravil, za katere je slovoški oko preslabo in roka prepokasna.

Najbolj znana naprava je fotoceva. Ta deluje tako, da povzroče vsaka najmanjša sprememba v svetlobnem žarku, ki pada na za svetlobo občutljivo katodo, spreminjanje količine električnega toka, ki gre skozi fotocevo. Električni tok pa se lahko sam naprava, ki je v zvezi s

svetlobnim žarkom odpirala na pensylvanskem kolektorju v New Yorku vrata. Danes meri tudi se količina vitamina A v tekočini in to s spremembami, ki nastanejo na svetlobnem žarku, ki gre skozi tekočino. Na zelo podoben način razvija majhne kovinske drobce po njih velikosti za železarske tvornice. Pri tem opravi v petnajstih minutah delo, za katero so rabili še pred kratkim časom osem ur. Fotoceve nadzorujejo danes delo v lohal in tvojnicah, prilagajo električno luč, kadar pada naravnata svetloba, pod določeno stopnjo. Fotoceva nadzira jekleni trak, ki teče skozi valjni stroj s hitrostjo 300 in na minuto, ugotavlja in zaznava najmanjšo luknjico, uravnava jo debelino in pazi, da se trak pravilno navija. Pri novi napravi družbe »General Electric« sledi električno oko vzorcu, ki je narisano na papirju v grobih obrisih in vodi rezilno napravo, ki izreže iz ve-

lene plošče kose v isti obliki kot so narisani na papirju. Na ta način pripravljajo drage vzorce, na katere so nanašani pri rezanju nož. — Druge fotoceve zro v odprte visoke peči in v peči cementarjev ter na podlagi barve plamenov uravnava dotok goriva.

Cele skupine najnaprednejših kontrolnih naprav so zgrajene na podlagi thyatronskih in pilotronskih cevi. Thyatronske in pilotronske cevi nadzorujejo velike grelne naprave in naprave za zračenje; pazijo, da je toplota pri proizvodnji mylona, umetnega tektinega materiala (neke vrste umetne svile), vedno na predpisani vislini. Prav tako nadzorujejo druge kemične postopke.

pravi za barvanje hladnikov, avtomobilov in drugih večjih gladkih kovinskih predmetov. Barvanje se vrši na ta način, da je barva negativno, mesto za barvanje pa pozitivno naloženo, tako da let negativno nabite kapljice barve popolnoma enakomerno na pozitivno nabito površino predmeta. Tako odpadejo izgube barv in ne nastanejo nečistoči pri nanašanju. Odkritje indukcijskega gretja, varjenja in strojne kontrole je odprlo največje področje za uporabo elektronskih cevi.

Ako zvešete radijski oddajnik — namesto da oddaja valove v zračni prostor — s bakreno tuljavo, nastane v notranosti tuljave visokofrekvenčno elektromagnetno polje, ki v nekaj sekundah razari kovinsko pelico. Toliko toploto povzroči valovanje, ki nastane v atomih kovinske pelice pod udarnim vplivom radijskih valov. To je pojav indukcijskega gretja, ko nastane toplota

predmetu samem, namesto da bi predmet segrevali od zunaj. Za utrjevanje površine jeklenih zobozobnih kolos ali za varjenje kovinskih plošč in številnih zelo važnih delov letal, prekaša visokofrekvenčno indukcijsko varjenje vse druge načine, ki so jih do danes uporabljali in se s njim mogoe omejiti ljaki. Postopek varjenja je hiter, toplotno tudi na najmanjši prostor. Uporablja se tudi za to, da vname majhno količino razstreliva v novih zakločkih, ki se uporabljajo pri gradnji letal. Pri novem elektronskem postopku povzroči, da se razlije kositer po ploščevini tako, da je mogoe doseči popolnoma gladko površino.

Toda visokofrekvenčno industrijsko segrevanje ni omejeno le na kovine; dandanes se hitro razširja v druga industrijska področja. Z uporabo visokih frekvenc, ki znašajo milijone obratov, prihranijo danes z indukcijskim segrevanjem,

galvaniziranjem in strjevanjem stičnih vezanih plošč za letalske in v drugih lahkih vezanih toliko, da izvršijo sedaj v nekaj minutah delo, ki je prej trajalo 6 ur. Pri najnovijem postopku sprejeto indukcijsko segrevanje delovanje pod pritiskom me vezanih plošč v taki meri, da treba namesto enega dneva le za tri minute dela. To je velik uspeh v obdelavi plastičnih gnot s črno, ki predstavlja začetek nove vrste proizvodnje letal iz vezanih plošč in izdelavo sestavnih delov domove bodočnosti. Induktivno segrevanje je tudi odprlo pot novi postopkom za oblikovanje, lepljenje, varjenje in »livanje« drugih plastičnih snovi. Uvajajo ga v proizvodnji tobaka, dehidrirane hrane (katere so umetno odzveli vodo) in v sušenju in barvarstvu. Neke družba Ameriki je napravila poizkus priženja kave z indukcijskim segrevanjem. (Konec prihodnj)